

Spørgsmål 2:

Efter kildeskatteloven mister en ægtemand, hvis hjemmearbejdende hustru er afgået ved døden, retten til dobbelt personfradrag for hele året, hvori dødsfaldet har fundet sted, medmindre han bliver skattepligtig efter kildeskattelovens § 13 (uskiftet bo). Dette gælder, uanset hvornår i året dødsfaldet har fundet sted. En ægtemand, der gennem skattetræk er à jour med skattebetalingen, kan således ved hustruens død pludseligt blive påført en skattegæld, der svarer til skatten af et personfradrag, jfr. det vedlagte udklip af Aalborg Stiftstidende den 21. august 1970.*)

Finder ministeren disse regler rimelige?

Svar:

Ved udformningen af reglerne om personfradrag har det bl. a. af hensyn til den EDB-mæssige behandling været nødvendigt at lægge afgørende vægt på, at reglerne blev nogenlunde lette at administrere. Når dette hensyn skulle tages, har det ikke samtidig været muligt at opstille regler, der ikke på noget punkt kan kritiseres ud fra princippet om lighed i beskatningen. Vanskeligheder i så henseende har især været fremtrædende i forbindelse med overgangssituationer som følge af ægteskabs opløsning ved skilsmisse eller død.

Ved en gift kvindes død vil den efterlevende ægtemands ret til personfradrag for det indkomstår, hvori dødsfaldet har fundet sted, afhænge af, om fællesboet straks skiftes, eller det overtages af ægtemanden til hensidende i uskiftet bo. Hvis fællesboet *skiftes straks* ved hustruens død, herunder udlægges for begravelsesomkostningerne, opnår ægtemanden kun ret til ét personfradrag. Efter kildeskattelovens § 37, stk. 2, sidste punktum, kan den ene ægtefælles personfradrag nemlig kun overføres til fradrag hos den anden ægtefælle, når ægtefællerne er *sambeskattet ved indkomstårets udløb*. Hvis fællesboet overtages af ægtemanden til hensidende i *uskiftet bo*, eller boet udlægges efter skiftelovens § 57, stk. 1, opnår ægtemanden derimod ret til to personfradrag for det indkomstår, hvori dødsfaldet finder sted, jfr. kildeskattelovens § 37, stk. 4, 1. pkt. Men i disse tilfælde er den efterlevende ægtefælle

indkomstskattepligtig såvel af sin egen som af den afdøde hustrus indkomst i dødsåret.

I de tilfælde, hvor den afdøde hustru har haft en normal arbejdsindkomst, forekommer det ikke urimeligt, at enkemanden kun får ét personfradrag. Han beskattes jo kun af sin egen indkomst i dødsåret, og ved opgørelsen af den afdøde hustrus indkomst for tiden fra indkomstårets begyndelse til dødsfaldet (mellemprioriden) indrømmes der to personfradrag. Hvor hustruen ikke har haft indtægt, får enkemanden ingen gevinst af disse to personfradrag. Det ville imidlertid ikke være tilstrækkeligt at indføre en regel om, at enkemanden skulle have to personfradrag, når den afdøde overhovedet ingen indkomst havde i mellemprioriden. Der vil nemlig være tilfælde, hvor hustruen kun har ganske ringe indkomst i mellemprioriden, og hvor der således kun opnås dårlig udnyttelse af de to personfradrag. For sådanne tilfælde ville det hjælpe med en regel om overførsel af det ikke udnyttede personfradrag til enkemanden. Men man har hidtil fundet en sådan adgang til overførsel for vanskelig at administrere. Det hænger sammen med de særlige summariske regler for beskatningen af indkomsten i det indkomstår, hvori dødsfaldet indtræffer (mellemprioriden). Disse regler tilsigter bl. a., at man i videst muligt omfang undgår at skulle foretage en indkomstansættelse for afdøde for mellemprioriden. Hvis der skulle ske overførsel af ikke udnyttet personfradrag til en efterlevende ægtefælle, måtte man foretage indkomstansættelse for at fastslå, hvilket beløb der kunne overføres. Rent bortset herfra ville en overførselsregel støde på store tekniske vanskeligheder.

Skal der bødes på det fremdragne forhold, må man derfor formentlig overveje den løsning, at der altid gives den længstlevende ægtefælle to fulde personfradrag, men kun for tiden op til dødsfaldet. Fra dødsfaldstidspunktet og året ud skal længstlevende som hidtil kun have ét fradrag. Det måtte formentlig også gælde, hvor manden er den førstafdøde, idet der også kan være tilfælde, hvor han har haft ringe eller ingen indkomst i den sidste indkomstperiode. Undtagelse måtte dog nok gøres for tilfælde, hvor den efterlevende ægtefælle indgår nyt ægteskab i

*) Ikke optrykt her.